

Děti přibývá, Beroun chystá novou školku i rozšíření škol

Mají si kde hrát Dvě nové třídy pro 40 dětí otevřel Beroun loni ve školce v Bezručově ulici. Foto: archiv MŠ

STŘEDNÍ ČECHY Nedostatek míst ve školách řeší intenzivně poslední čtyři roky například dvacetitisícový Beroun. Podle studie, kterou si radnice nechala vypracovat, bude potřeba zvýšit kapacitu základních škol ve městě do roku 2022 o 300 míst. Prvních dvě stě už vzniklo rozšířením 2. základní školy v Preisslerově ulici o novou přístavbu se šesti novými učebnami, dokončenou loni v listopadu.

„Z celkových nákladů 85 milionů korun pokryla většinu dotace,“ uvedl místostarosta Michal Mišina (ANO).

O desítky míst se od letošního září navýší také kapacita Základní školy v Komenského ulici na Závodi. Ve více než sto let staré budově finišují dokončovací práce.

Školka vznikne pod Máchovnou Dvě nové a plně vybavené školkové třídy pro čtyřicet dětí získalo město loni na podzim v areálu bývalých berounských kasáren. Téměř polovinu ze 7,6 milionu na dvě nové třídy pokryla dotace. Zbytek nákladů uhradila firma, která staví nedaleko nový bytový komplex.

Beroun chystá výstavbu další mateřské školy se šesti novými třídami za 60 až 80 milionů korun v lokalitě Pod Máchovnou. „Měl by to být multifunkční objekt, jehož třídy bude v případě potřeby možné přeměnit na prostory pro základní školu nebo na klubové zařízení pro seniory,“ doplnil Michal Mišina. (ČTK, jak)

Souvislosti

Kraj investoval do škol a školek půl miliardy

Od roku 2016 do září 2019 poskytl Středočeský kraj z fondů hejtmanství na opravy, modernizaci a zvýšení kapacity **základních a mateřských škol téměř 500 milionů korun**. Do regionu se často stěhují mladé rodiny a kapacity škol, především v blízkém okolí Prahy, v některých případech nestačí. Hejtmanství připravuje například stavbu spádových škol a školek, na jejich provozu by se podílely i obce. Kraj nyní s ministerstvem školství spolupracuje na zmapování kapacit mateřských a základních škol. Navázat by měl návrh, jak vznik potřebných škol zaplatit a jak koordinovat jejich výstavbu. Hejtmanství je **zřizovatelem 116 škol poskytujících střední vzdělání**. Zřizovatelem většiny základních a mateřských škol jsou **města a obce**. (ČTK)

INZERCE

Nájmy

Pro zaměstnance ambasad a konzulátů hledáme byty k pronájmu v Praze. T. 723047669.

Hledám pro naše solventní zaměstnance z kanceláře byty k dlouhodobému pronájmu v Praze, právní servis zajištěn. Tel: 274784428.

Byty - koupě

Peníze ihned za byty v Praze pro firmy z Evropské unie. Tel: 602212121

Nemovitosti - koupě

Peníze ihned za nemovitost v Praze pro firmy z Evropské unie. Děkujeme. Tel: 602212121

Firma Ginzel vyrábí nejvíce druhů skleněných technických kuliček na světě

Spíš než skláři jsme velmi přesní strojaři

Jaroslava Šašková
redaktorka
MF DNES

LODĚNICE Až donedávna byly symbolem městečka Loděnice na Berounsku vinylové desky. Posledních deset let se ale dvoutisícová obec protnutá desátým kilometrem dálnice D5 dostává do povědomí stále více zásluhou skleněných technických kuliček. Vyrábí je rodinná firma Ginzel. „Technické skleněné kuličky jsou všude kolem nás. Od uhlénohodu až po jadernou elektrárnu,“ říká majitel a jednatel firmy Martin Ginzel.

I ve vesmíru? Dodávali jste snad kuličky pro NASA?

Úplně to vyloučit nemůžu (usmívá se). Ne vždy ale známe koncového zákazníka. Buď od nás nakupuje obchodník, který je prodává dál, nebo výrobce komponentu do dalšího zařízení.

Když zrovna nejsem horník nebo technik v jaderné elektrárně, kde mohou na technické kuličky narazit?

Třeba když si zapnete kávovar. V něm je dvouapůlmilimetrová skleněná kulička, která funguje jako jakýsi ventil. Když nebude dostatečně kulatá, v kávovaru se neudrží tlak a bude z něj překapávat. Technická kulička je také v každé lepší myčce nebo pračce. Uzavírá přívod vody ve zpětném ventilu. Kuličky jsou také ve všech reflexních vrstvách používaných v dopravě (např. dopravní značky - pozn. red.). Používají se i pro výrobu nápisů v Braillově písmu a speciální skleněné kuličky jsou v kapslích inzulínových per. Těch vyrábíme nejvíce na světě.

Z jakého jsou skla?

Z borosilikátového. Je to certifikovaný materiál pro zdravotnictví a potravinářství. Běžný uživatel ho zná jako varné sklo. Vyrábíme je na našem stroji ve sklárně Kavalier Sázava a tady v Loděnici je finálně opracováváme.

Kolik kuliček do inzulínových kapslí ročně vyrobíte?

Řádově 12 tun. Mají průměr dva a půl milimetru a v jednom kilogramu je jich 54 840. Přepočteno na kusy je to tedy 650 až 700 milionů za rok. Nemocných s cukrovkou je nyní po světě spousta. Někteří užívají inzulín několikrát denně a každé spotřebují jednu kuličku od nás.

Inzulínové kuličky si necháváte vyrobit. Jaké sklo tavíte v Loděnici?

My sklo netavíme, a dokonce ani nevlastníme sklářskou pec. Hrubé výlisky kuliček si necháme vyrobit ve sklárnách. Pak je opracováváme za použití studených nebo teplých technologií. Hrubý výlisek má tvar řetízku s kuličkou uprostřed. Vznikne tak, že proužek skloviny teče mezi dva válečky o stejném průměru, které mají po obvodu půlkulaté místičky. Oba se musí točit stejnou rychlostí, aby na druhé straně vycházel skleněný výlisek.

Jak potom z hrubého výlisku vyrábíte technickou kuličku?

Výlisky v bubnech rozlámeme. Vznikne směs kuliček a přelisků, které na sítěch oddělíme. Kulička má po obvodu šev neboli rovník. Toho se musíme zbavit, aby byla ideálně kulatá. Dělá se to buď za studena v sudu s vodou a pískem, kde se za

Loděnický heliograf Před areálem firmy Ginzel, s. r. o., stojí ocelový držák se skleněnou koulí. „Je to heliograf. Zařízení na měření délky slunečního svitu. Když svítí slunce, vypálí se v ohniskové vzdálenosti na nehořlavý papír za koulí čárka,“ vysvětluje Martin Ginzel. Foto: Petr Topič, MAFRA

den dva rovník omele. Ale při tom ubývá hmota. Ty pro inzulínové kapsle ale opracováváme teplou technologií. Zahřejeme je na bod měknutí skla a pošleme je v „kulatíci“ peci dlouhým válcem skrz směs, která zabrání jejich slepení. Změklé kuličky se krásně ohladí a neubývají na váze. Kulatíci pec je naše know-how.

Máte to patentované?

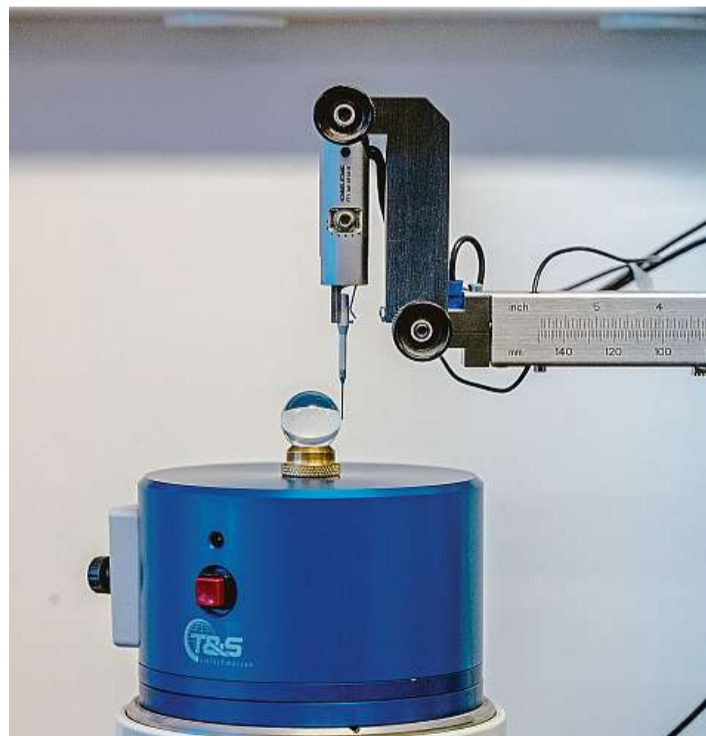
Nemáme, ostatně podobně se vyrábí některé druhy bižuterie. Ale nemám obavu, že by takhle chtěl někdo ve velkém vyrábět technické kuličky. Vyžaduje to mnoho zkušeností. Navíc pro zdravotnictví potřebujete obsáhlou certifikaci a musíte projít přísnými audity, které nezískáte za měsíc.

Jaké rozměry kuliček vyrábíte?

Od 50 mikronů, což je 0,05 milimetru. Když se podíváte na směs těchto kuliček, vypadá jako bílá mouka. Ale vybrousíme i kouli o velikosti 40 centimetrů. V nabídce máme nejvíce druhů technických kuliček na světě. Většinou je děláme podle požadavků zákazníka. Vždy dostaneme několik parametrů - z jakého druhu skla má kulička být, jaký má mít rozměr s jeho průměrovou tolerancí, jakou drsnost má mít její povrch - laicky řečeno, jestli má být lesklá, nebo matná. To nejdůležitější je ale kulatost - sféricita. Prostě výroba technických kuliček je víc strojařina než sklářství. Jsme strojaři ve skle.

Začínali jste v Jablonci nad Nisou. Proč jste se přesunuli do Loděnice?

Kvůli poloze. Vlastnili jsme tady už dlouho tento objekt, a když jsem firmu v roce 2004 po smrti otce převzal, rozhodli jsme se, že budeme vyrábět sami. Děláme hodně z borosilikátového skla a velkou část výlisků vyrábíme v Kavalieru na Sázavě, což je odsud „za rohem“. Zadrhuje máme zákazníky hlavně na západ od našich hranic a lépe se nám za nimi jezdí z Loděnice než z Jablonce. Navíc tu máme zastoupení pro Česko, Slovensko a Polsko pro

Přesně kulatě Sféricitu kuliček po třídění (nahore) a broušení měří kruhoměr na mikrony přesně (dole) ve firmní laboratoři. 2 x foto P. Topič, MAFRA

Profil Martin Ginzel

- Je majitelem firmy Ginzel, která se zabývá výzkumem a vývojem v oblasti výroby a zpracování skleněných technických a keramických kuliček.
- Firmu založil v roce 1990 jeho otec s dvěma partnery pod názvem EcoGlass v Jablonci nad Ni-

sou. V roce 2000 se oddělila firma Ginzel. Ta ročně zpracuje zhruba 150 tun skla. Většina produkce (cca 80 procent) je určena na export. Roční obrát se pohybuje mezi 25–30 miliony korun.

- Martinu Ginzelovi je 54 let. Vystudoval VŠZ v Praze-Suchbale.

STŘEDOČEŠTÍ PODNIKATELÉ

keramické kuličky, skleněné glitry a barevné hutní sklo firmy Kugler.

Kolik vás tady pracuje?

Sedm. Jedna kolegyně je v prodejně a druhá je asistentkou prodejce, takže vyrábíme v pěti. A také jezdíme k dodavatelům a zákazníkům. Většina produkce jde do zahraničí. V Česku máme zákazníky hlavně v barvářské branži.

Dotkla se chodu firmy covidová krize?

Co se týče množství zakázek, tak ne. Tím, že děláme pro zdravotnictví, máme práce dokonce víc. Dotkla se nás to hlavně ze strany našich dodavatelů. Příliš nepracují a pobírají raději různé podpory. Hůř se dostáváme k některým polotovárám pro naši výrobu.

Kdy jste začali s cvrnkacími kuličkami?

Z hotových technických kuliček jich hodně vytřídíme, protože neodpovídají přísným technickým parametrům. Ty, co neprošly, jsme asi před 10 lety začali prodávat přes e-shop na dekorativní účely. A po čase jsme zjistili, že jen balíme balíky. Proto jsme v roce 2011 otevřeli prodejnu, kde nabízíme i cvrnkací kuličky, vánoční koule, korálky a další. Je to spíš doplněk a reklama. Stejně jako kuličkový park. Chtěli jsme zvelebit kousek náměstí a přilákat návštěvníky. Český kuličkový svaz tady občas pořádá soutěže.

Cvrnkáte kuličky?

Umím to (směje se). Hraju ale jen rekreačně. Nemám čas jezdit po soutěžích.

Máte ve firmě nástupce?

Mám dva syny. Starší chodí na brigády. Pomáhá balit kuličky a seznamuje se s výrobou. Začíná tušit, co to obnáší.